

Ese de două ori în septemana: Joi-a și Do-
minică: era când va pretinde importantă
materieră, va eși de trei sau de patru ori
în septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.
pentru România și străinatate:
pe anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespon-
dinti ai nostri, si de-a dreptul la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresă
si corespondintiele, ce privecu Redactiunea,
administratiunea sau apeditura; câte vor fi
nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime
nu se vor publică.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de in-
teresu privat — se raspunde câte 7. cr. de
linie; repetirile se facu cu pretu scadiutu.
Pretulu timbrului câte 30 cr. pentru una data
se antecipa.

Pesta, in 13 sept. n. 1871.

Parisulu de la 9 sept. 1871 in căcia
nu mai e capital'a Franței! Proieptulu
deputatului Ravinel pentru decapitali-
sarea Parisului și instalarea regimului
în Versalia, după o desbatere de trei zile
s'a primitu cu o imposanta majoritate
de voturi. Acestu proieptu este opera
partidei monarchice, carea în consciința
sa cea rea nu cutedia a se asedia în Pa-
risulu insurectiunalu. Ca amici ai Fran-
ciei am spusu din capulu locului că de-
capitalisarea Parisului este o dauna mare
pentru Franța atătu în privința mate-
rială câtu și în cea morală-socială. În
cea d'antaiu pentru că redicarea edifi-
cialor nouă pentru atâte oficia costă —
— precum a socotitu unu deputatu ce
combatu aspru proieptulu lui Ravinel —
celu putienu 20—30 milioane de franci!
În privința morală inca perde multu nu
atătu tier'a câtu regimulu ei, ce este în
detrimentulu consolidării republicei și
în folosulu tendintelor monarchice,
câci poporul francezu nu are, nu pôte
avé încredere într'unu regimu ce nu
resiede în centrulu naturalu, în centrulu
de atâte vécuri alu multu bantuitei pa-
trie. Parisulu este, si cu totu dreptulu,
pentru poporul francezu unu nume far-
mecatoriu, unu nume cu putere atractivă,
e centrulu ideilor prin cari s'a mantuitu
omenimea, este laboratorulu în cari s'au
esperimentatu că ce pôte unu poporu
daca voiesce. Parisulu nu este si n'a
fostu nici o data numai orasiulu Parisie-
tacemu în elu a fostu inim'a Franței, cen-
tari Regia omenim', pre candu Versailles
este de câtu o vechia resiedintia de
crista memoria a regiloru demoralisati si
ai coruptiunei în tota privința. — Dacă
majoritatea Adunării natiunalei vre se
stinga ori ce schintăna de revolutiune
din sinulu Parisului, acést'a i va succede
numai prin satisfacerea santelor aspira-
tiuni ale poporului, si de felu nu prin na-
busirea acelor si prin decapitalisarea
Parisului. Dar macar se remana Versalia
pentru pururia resiedintia regimului, ge-
nuin'a, natural'a capitala, inim'a, sufletulu
Franței este si remane Parisulu precum
a fostu elu de la zidirea sa de catra
Galli, stramosii francesiloru, câci nu nu-
mai resiedintia regimelor face unu ora-

siu de capital'a tierii, ci semburele po-
porului, ideile sublime si luptele pentru
triumfulu acestora, cultura, spiritulu po-
poratiunei.

Septemana trecuta plati Franța
Germaniei a trei-a miliardă ca desdau-
nare de resbelu si astfelu, în întielesulu
tratatiului de pace, departamentele ocu-
pate din prejurulu Parisului s'au desier-
tatu de trupele nemtiesci. Se dice că si
alte departamente se vor eva cuă câtu mai
curendu. —

Diastic'a magiara, ce e dreptu, mai
vertosu de candu cu restituirea supre-
matiei unguiloru a supr'a natiunalita-
tilor nemagiare, s'a inmultitu forté si
noi romanii — cauta se marturisimu —
li stămu cu multu inderetu încātu pen-
tru numerulu foiloru politice. Dar cu
inmultirea organelor politice, se desvôl-
ta totu mereu si grobianitatea, insolen-
tia magiara. În acést'a privința laurea
o merita „Controlorulu“ lui Csernătonyi,
acestui simbolu alu neconsecintiei poli-
tice si carele în grobianitati, în limba
murdură se pôte dice cu totu dreptulu
minunea minuniloru. Contrariulu, de
môrte alu numitulu organu este „Re-
form'a“ magiara, cu care mai pe fie-care
di 'si dă în capu, numindu pe redacto-
rulu acestea de „nebuu“ si pururia
„biatu“ încātu totu pregiurulu lui meru-
sa a — vinu (!) candu serie articlii ce
nu-i vine la socotela „Controlorului“.

Ce ne face se amintimu aci despre
aceste două foi magiare — este modulu
scrierii loru despre noi romanii si a li
spune verde în ochi magiariloru, că ori câtu
de „prostu“ si „ignorantu“ se fia poporul
romanu — precum ilu apostrofă mai de
una di chiar „Reform'a“ — semtiu de
omenia si cuvinția, de soliditate si gustu
bunu posiede de diece ori mai multu
decātu fruntea întielegintiei magiare de
la „Ellenör“ si de diece ori mai multa
capacitate naturală decātu „cavalerescu-
culu“ poporu magiaru, pe carele „Ref.“
ilu tiene de simbolu alu virtutilor si
spiritului cavalerescu. Acést'a declara-
tiune furamu siliti a o spune unguiloru
în generalu, era unguiloru de la „Re-
form'a“ si „Ellenör“ în specialu, si furamu
siliti se improvisămu acést'a declaratiune
aci, în fruntea foiei nōstre, pentru că pré-

tare ne doru candu cetramu tendentiós'a
descriere a poporului nostru. Scimu si cu
dorere trebuie se marturisimu că popo-
rulu nostru e multu inderetu facia de cele
lalte popóra civilisate, dar facia de po-
porulu magiaru — nu facia de întielegi-
nintia nēmtio jidana magiarisata — ci
de poporul adevratu magiaru, de ac-
cel'a pe carele l'a adusu cine l'a adusu
din Asia, facia de acestu „cavalerescu“ po-
poru din Bakonya proverbiala, poporul
romanu cu semtiu bunu si blandetia na-
turală pôte servi de esemplariu

Dar se vedemu ce politica nalta a
mai escugetatu iscusitulu „Controlor“
ce sperantia are dlu Csernătonyi pentru
politic'a opositiunei marelui Tisza, ace-
stui dusmanu de môrte alu romaniloru.
Facia de rezultatulu alegeriloru cislai-
tane, numitulu diariu afla că daca pre-
tensiunile autonomistice ale singurate-
celor provincie austriace se vor incu-
viintia, activitatea senatului imperialu
se va margini la causele militare, fi-
nanciarie si cele esterne; dar fiindu
că acestea apartienu competintiei dele-
gatiunelor, senatulu imperialu va ince-
tă de sine. Dacă impacatiunea austria-
ciloru cu cehii se va esecutá cu tienerea
în valóre a pactului magiaru de la 1867,
positiunea Ungariei facia de Austria ar
fi totalu conforma celeia aceloru lalte
provincie de coróna, si pentru aceea n'a
votatu nici chiar partid'a lui Deák. Impaca-
tiunea austriaca cu cehii deci ar produce
seu unu parlamentu comunu cu delega-
tiunile seu — daca acést'a ar avé o du-
rata mai lunga — ar nasce o perfepta
uniune personala.

Prin astfelu de combinatiuni vre se
deduca amintitulu diariu triumfulu pro-
gramulu opositiunei Ghiczy-Tiszaiane,
macar că „Reform'a“ cea „capiata“ — pre-
cum o porecli mesterulu de condeiu
Csernătonyi — dovedesce „absurditatea“
acelor combinatiuni. „Controlorulu“ in-
sa afirma de repetite ori că realisarea
combinatiunelor sale ar aduce „epoca
de aur“ a Magyarorszagului mare. —

Alalta ieri, în 11 sept, episcopulu
diecesei Alba-Regia, dlu prelatu Jekel-
falussy, carele în fanaticulu seu zelu ca-
tolicescu a avutu insolentia d'a premer-
ge celora lalti domni prelati în publica-
rea dogmei de infalibilitate, fù trasu la

respondere, la insarcinarea MSale a regelui,
naintea consiliului ministerialu pentru
publicarea nōuei dogme, calcandu prin
acést'a jus placeti regii. Betranulu epis-
copu primu de la ministrulu presiedinte
Andrássy în numele MSale ocară câtu
se pôte de aspra dar a si meritat'o
santia sa.

Mane în 14 sept. camer'a represen-
tativa a Ungarici va tiené siedintia, în
care se vor decide obieptele ce vor avé
se se ió spre desbatere în siedintiele
urmatórie.

Va se dica Hohenwart a invinsu în
alegerile din Cislaitania! Ce amaru, ce
adenca dorere este acést'a pentru nemti-
siorii „fidele constitutiunei“ — germa-
nisatórie. „N. Fr. Pr.“ în „sacra“ sa in-
dignatiune se revolta chiar a supr'a nem-
tilor, pentru că „n'au vrutu se aplica
cele mai aspre midilóce parlamentarie
pentru afirmarea loru în stepanire!“
Feudala foia „Vaterland“ din contra
afla că nici o data n'a fostu poporul
austriacu germanu mai fericitu de câtu
toemai astadi. Dar nemtii contrari pac-
tului de impacatiune condamna aceste
frase clericale, si spéra că în cele din
urma érași va se vina rondulu loru d'a
stepani, câci „ei representa dreptulu si
constitutiunea.“

„N. Fr. Pr.“ firesce a cugetatu c'a
venitu timpulu d'a lapedá rusinea si d'a
afirmá că poporul jidano-nemtiescu în
vertutea prevalintiei sale culturale este
privilegiatu de la natura d'a domni a
supr'a coloru lalte natiunalitati, fiindu
că nēmtiulu este mai invetiatu, era jido-
vimea este nēmulu alesu alu lui Savaotu.
Dar tóte lamentarile sunt indaru, cehii
au invinsu, principiulu federalismului are
se prinda redacina în Cislaitania. Egal'a
indreptare a natiunalitatiloru cauta se
devina fapta odata, câci asiá cum a fostu
pan' auema, nu mai pôte remané si biat'a
Austro-Ungaria nu se pôte consolidá.
Luptele cehiloru deci sunt incoronate
de celu mai splendid u succesu. — Don-
sii merita libertatea si nedependintia
loru natiunale, câci prin virtutiele loru
esemplarie si tenacitatea loru opositiu-
nala ni-au datu nōa romaniloru esemplu,
cum trebuie se ne luptămu noi cu unguiri
ca se ni deo drepturile ce ni competu,

FOISIÓRA.

Disertatiunea

rostita la adunarea generala a asociatiunei transilvane
pentru literatur'a si cultura poporului romanu tienuta
în Fagarasiu 1871, de Dr. Nicolau Popu, profes.
gimnasialu.
(Incheiare.)

Trecendu acum la cantecele natiunale
marturisescu cu destula satisfactiune, cumca
aici aflămu caracterulu nostru natiunalu. Sim-
tiemintele de bucuria, de intristare, de pietate,
care s'an desvoltatu în poporu în decursulu
secliloru sunt esprese în spiritulu nostru natiu-
nalu. Ele diferéza după provincie. Asia de
esemplu diferéza doinele din Romania libe-
ra de cantecele de doru ale ardeleniloru. Di-
ferintia acést'a si are caus'a în positi'a topo-
grafica.

Totdeun'a cantecele unui poporu asie-
diatu în siesu sunt, ca si simtiemintele lui, mai
blande, mai dulci, era ale altui poporu asiediatu
printre munti sunt mai dure, mai iuti, mai va-
riabile. Este toemai acea diferentia, care o a-
flămu între cantecele tirolesiloru, cari dedati
ou ecourile Alpiiloru au nise cantece proprie
numite Jodele, si între cantecele germaniloru

asiediatu în siesu; si unele si altele au caracte-
rulu loru natiunalu germanu. Asomene dife-
rentia aflămu si în cantecele de jocuri. Roma-
nulu după siesulu celu intinsu alu Romaniei,
espuse unei clime mai calduróse, e mai apli-
catu a intinde o hora si a se miscă linu în
drépt'a si în stang'a, liu dicu, ca si zefirulu
celu adeadia, batendu numai din candu în
candu cu pitiorulu în pamentu, pentru ca totusi
se-si verse foculu, ce-lu nabusesce. Romanulu
dintre muntii Abrudului insa fiindu mai iute,
mai sprintenu din caus'a climei mai aspre, se
arunca cu focu în stravechiulu jocu alu calu-
sariloru, fiindu că în venele lui e sange info-
catu si fruntea lui o recoresce ventulu borealu
din vâile muntiloru, si cum sunt jocurile, asia
si cantecele loru — sunt cu caracteru curatu
natiunalu.

Una parte insemnata din cantecele ace-
stea este ingropata inca si necunoscuta publicu-
lui, si acestea se vor perde cu timpul, — o dauna
nereparabila pentru music'a nōstra natiunale.
— Dara ce dicu musica natiunale? Avemu
noi óre musica natiunale? Care i teori'a ace-
stei music'e? După care sistemu? — Intre-
bări, care me aducu în perplexitate. Intre-
bări, domnilor, preste cari trecu toti aceia
cu mare usiurintia, cari componendu câteva

cantece după melodie mai multu straine vor-
bescu cu emfasa despre music'a natiunale. Insa
se nu ne amagimu cu cuvinte frumós, se nu
simu creduli, că este în daun'a nōstra. Music'a
astadi nu mai este numai unu medilocu de a-si
esprimá simtiemintele, ci este arte, si candu e
vorb'a de arte, trebuie se marturisimu, că ast'a
nu o avem. Se mi arde cineva unu opu de
arte compusu în spiritulu poporului romanu!
Mi se va raspunde: Da, avem cantece compu-
se de artisti renuniti, de unu Wiest, de unu
Flechtenmacher, de unu Mezotti. E pré adeve-
ratu! avem; inse compositiunile acestea sunt
pentru noi nesce compositiuni bastarde, cu ca-
re nu me voiu invoi nici o data, ca ele se între
în literatur'a music'e natiunale, dacă vomu poté
vorbi vre o data de musica natiunale în sensu
mai strinsu. Numai atunci, candu voiu audi si
în sfer'a acést'a de nume romane, ca de unu
Mihaiu, Stefanu, Radu, numai atunci voiu poté
crede, că se va produce ceva curatu natiunalu.
Pana astadi ast'a nu s'a facutu, se pôte face in-
sa, deca vomu dá mai multa atentiune acestui
ramu pana acum mai cu totulu ignoratu. Nu
potu dice, că nu s'a facutu nimica în acést'
privința, câci atunci asi face nedreptate u-
noru barbati romani, cari lucra cu mare zelu
pe acestu terenu, cum sunt dd. Georgescu,

Berdescu, cari au unele cantece întocmai cu
spiritulu poporului romanu. Insa dnialor au
pornitu de acolo, unde trebuia se fininu, a-
deca presupunu, că cantecele nōstre se potri-
vescu într'u tóte cu teori'a occidentală. Acést'a
nu e adevratu. Sunt în cantecele romane óre
care modulatiuni, cari se esprima în alte in-
tervale, ca cum sunt ele în teori'a occidentală,
pe care evitandu-le, perdu cantecele romane
multu din caracterulu loru. Stergo i music'e
italiane modulatiunile ei, si i-ai luat caracte-
rulu. Asia dara mai antaiu trebuie directiunea
afata, prin care se se esprime idiotismulu can-
tecelor nōstre, apoi compositiuni, si atunci e
sperantia de progresu.

Am aretatu starea nōstra în privința
cantecelor natiunale; me voiu încercá acum a
dá óre-care indegetari, ca se ne emancipămu
(incepu era cu music'a bisericésca, câci acé-
st'a are mai multa influintia a supr'a poporu-
lui), deca nu vremu se perdemu tesaurulu celu
mai acumpu alu unui poporu: cantecele si cu
ele traditiunile strabne. —

Principiulu natiunalitatiloru predominéza
secululu nostru. Natiunile mari se consolidéza,
cauta se se elibereze de influintia straina, si
unescu poterile sub unu sceptru, si pléca ca-
pulu inaintea unei coróne, se silesca a cresce

căci pan' acuma — de ce se nu marturisim? — pan' acuma noi romanii in urm'a capriciositatei unoru „natiionalisti mari“ n'am insuflatu unguirilor mai nici cătu respectu cu opositiunea noastră. Unde eram noi acuma daca toti deputatii romani erau adeverati reprezentanti ai poporului si nu lucră fie-care de capulu seu, pentru că densii nu vor se-si „supun a“ parerea lor individuala, si apoi omenilor egoisti li este greu a infrenă in cătu u-va aspiratiunile lor personali.

Bucuresti, in 3 sept. n. 1871.

(Câte-va reflexiuni obiective amicilor, precum si unora antagonisti ai mei.) Bagu scema că pentru cam cam imbetranitu, am si cam tabăritu si m'am si cam lenevit. Să fiu scusa'ta deci că vinu atătu de tardiu cu aceste reflexiuni. Le facu numai din interesulu causei. —

Eramu in Carlovetti, candu intr'o buna deminētia me suprinsu unu nru din „Familia“ cu unu portretu si o biografia a mea.

Ah! de câte ori mi s'a disu, in publicu si privatu, de romanii si de straini, că am — multe si mari slabitiuni. Si eu nu numai n'am negata nici un'a data acēst'a, ci — éta si la acēsta ocaziune vinu a face o recunoscintia publica!

Intr'altēle multe slabitiuni am si acēca, că sum nemultamitoriu celora ce me luda si me distingu. Nu spunu, ce o dreptu, unu lucru nou; altii de multu l'au constatatu si mi l'au imputatu; si asiā numai ilu recunosc.

O suta de adrese, subscribe de frati si amici, unele publicate — dūca la unu Ddien, fora scirea mea, — le-am trecut cu vederea fora nici unu respunsu.

Astfelu si fratelui Vulcanu de la „Familia“, pana astadi, atâte luni, i-am remasu detorin cu o multamita ce — dupa buna-cuviint'a conventiunale si indatenata, nesmintitu i competea pentru onōrea ce mi-a facutu insirandu-me in pretiuitulu seu organu intro cei multi demni si distincti barbati ai romanilor.

Repetu: cans'a este — o mare slabitiune a mea. Lasu apretuirei si inimii amicilor si contrariilor mei, a aloge, că — cofeliu de slabitiune? Ingratitudinea chiar, séu — ambitiunea, séu dōra — desconsiderarea de astfelu de forme, usitate in viet'a publica, séu — si mai alta careva intipuire condamnabila a mea!

Observu numai ca momentu aleviante, in cătu pentru peccatulu ingratitudinii si desconsiderării că, desi am tacutu, pururiā in sa m'am straduit a-mi conformă portarea dorintielor ce mi s'au espresu la atari ocaziuni.

De mustrarea pentru slabitiuneu ambitiunei sciu că nu este modu d'a scapă, pre cătu timpu stau luptandu seriosu in caus'a publica natiunale. Sciu că deca mo grabiamu să multimescu, contrarii si antagonisti strigau: „Éta ambitiosulu, cum incuragiēdiu pe laudatorii sei!“ — Că am tacutu, potu să dica: „Tace ambitiosulu, căci land'a i-e pré putiēna, si astēpta mai multa!“

Inamicii si antagonisti, de candu o lumea totu astfelu au fostu. Este naturalu si — nime

n'are să se supere pre ei, căoi ei urma cu a curatētia impulsulu naturēi lor.

Numai de ar urmă in asemenea modu, cu aceasi conscocintia impulsulu seu naturale si amicii causei noastre!

Si cu tōta marturisirea publica a slabitiunei mele, — firesce, totu pentru aceste slabitiuni, nici astadi nu vinu a multiam — nici chiar dlui Vulcanu!

Si si in acēsta privintia ér numai ca momente aleviante mi permita a observă, că — candu acū patru séu cinci ani dlui Vulcanu si unii dni colaboratori ai sei, de repetite ori m'au provocatu, să li dau o fotografia si biografia a mea pentru a o publică, espresu si cătu se pōte de seriosu li-am denegatu acēst'a, si canda unulu ore-care mi-a descoperitu că si-a procuratu o fotografia si — fiindu că publiculu cere, o va publică si fora voi'a mea, cu o schitia de biografia, cum 'si va potē-o procură, ou am protestatu solenelu, adaugendu in fine — diuēstate in gluma, că numai atunci asi potē să tacu la publicarea portretulu ce astinatu, candu sub acēl'a nu s'ar scrie de cătu: „Unu romanu carele n'are biografia.“

Intr'adeveru, eu ndmiru pe dlui Vulcanu c'a potutu face si publică o biografia a mea!

Slabitiunea ambitiunei mele este mare, precum arēta si aceste eseporatiuni; si deca acelu filosofu, carele a pronunciatu că, precum unu corpu fisicu, cu cătu elu este mai mare, cu atāt'a si umbra-are mai mare, asiā si spiritulu, cu cătu este mai mare, cu atāt'a mai mari slabitiuni are, deca acelu filosofu ar fi pronunciatu unu adeveru necontestabilu, apoi eu inca ar trebui se me bucuru d'unu spiritu fōrte mare: — dorere in sa că acelu adeveru — nu este probatu! Ori cum eu marturisescu că asi dori să potu produce fapte demne d'o biografia. Dar atāt'a in sa este totulu; aci se marginescu totu meritulu meu. Éta o dovēda:

Societatea istorica din Geneva, de la an. 1865 in cōci de repetite ori m'a provocatu, să-i tramitu o schitia a vietii mele, pentru a o publică in maretulu ei opu „Istoria barbatoru moderni, celebri, politici si de statu etc.“ La a dōu'a séu a trei-a provocare, — nu mai sciu, ocaziunalminte, am disu unu cunoscutu, să scrie elu cova acēlei demno societati; dar abia am dis'o, candu m'am si cătu si — am revocatu.

Pentru că am sentitu pré bine că — n'am biografia!

Dlui Vulcanu că mi-a facutu si mi-a publicatu totusi o biografia, n'a facutu nimeni si nici causei nici unu servitiu; ba asi potē dice că a facutu chiar rou, — reu in totalu, neprivindu la necessacitate dateloru speciali.

Intrebe Dsa pe multii mei contrari si antagonisti, si i vor spune, precum o spunu pretotindeni in publicu că — ori ce au disu despre mine bine si laudabilu, a esageratu séu si falsificatu; si intrebe pe amicii si consocii mei, si-i vor spune, precum insumi pe multi i-am auditu sprinendu-se că — „a facutu lucru pre cătu se pōte de slabu!“

Apere Ddiu ca eu să credu că scriitorulu ar fi vin'a; nu, — vin'a sunt omenii,

faptele, timpulu si tōte alte impregiurari. Cine va prescrie omenilor puntulu de manecare!

De esemplu: tocmai primescu nrulu 86 alu „Federatiunei“ cu „Epistol'a deschisa“ ce dlui Aureliu Maniu are placere a-mi adresa; aruncandu o fugitiva privire peste cuprinsulu ei in patru colōne, ce afi? Afli că, unele fapte ale mele, cari s'au petrecutu in faci'a lunei si pe cari pana mai ieri lumea le privi de bune si adeverate, dlui Aureliu Maniu le canonisēdia de retaciri si mintiuni; unele putiēne conceptiuni si combinatiuni ale mele, pe cari la timpulu seu lumea romana le-a luat de resultatu alu zelului si studialoru si solicitudinei mele natiunale, dlui Aureliu Maniu observa că eu si cu mai multi soci si amici, m'am pusu in detretulu carului natiunale, devenitu prin desastrele trecutulu in noroiu, si cu putiēne mele peteri ilu impingu inainte seriosu si provocu si pe altii la asemenea, — elu striga in gur'a mare, că vreu se me facu conducatoriulu carului; candu dlui Aureliu Maniu me vede prin adunari natiunale, prin Sinōde si Congrese, spriginindu cu constantia si serioitate totu ce mintea mi spune că e bunu, si me vede sptiginitu mai de toti, — elu striga că — sum uritu si parasitu de toti, si numai „fōrte putieni se-mai lasa sedusi de mine;“ — scorniturele si injuriile inamicilor natiunali si ale unelteloru lor, pe cari tōta lumea romana le scie de metehne malitiōse, dlui Aureliu Maniu le tiene de sant'a scriptura — si apoi dnulu Aureliu Maniu este nru barbatu pré intieleginte, barbatu demnu si onorabilu; elu nu este essaltatu, elu nu este preocupatu de egoismu, ambitiune, patima si reutatu; elu esto, repetu, „barbatu intieleginte, demnu si onorabilu,“ si lumea scie din gur'a lui, carea nu s'a datatu a vorbi absurditati, flēcūri si neadeveruri, ea scie acuma că — Babesiu este caus'a tuturoru reletoru noastre si a stasiariloru si ne'ntielegitoru — susu si diosu si pretotindeniā: — si cum dlui Vulcanu facia de acēstea potē intreprinde să faca si se publice o biografia a lui Babesiu, macar cu unu picu de lauda si meritu natiunale! Si éta că dnulu Vulcanu prin acēsta temeritate a sa ajunse a-si compromite fōi'a sa, atāt'u de latita si popularia! —

Nici unu moritoriu, dupa mine, nu merita să se scrie biografia, să se apretuiēscă faptele in viet'a; cu atāt'u mai putiēnu unulu ce se ocupa de politica, si cu atāt'u mai putiēnu eu, celu ce am avutu ambitiunea si isolenti'a, d'a incercă să critica trecutulu si presintele, să alegu neghin'a din grău, si să aplicu rigōrea logicee pentru viitoriu; astfelu să vatemu giuru impregiuru intr'ēga lumea istorica!

Éca caus'a pentru care onōrea ce mi-a facutu dlui Vulcanu, m'a suprinsu neplacutu, — si pentru care eu nu me potu imbucură si invol la adrese si manifestatiuni in favōrea persōnei mele, si — pentru care trebne să reprobu rapicatu publicarea de atari in „Albina,“ in absenti'a mea.

Nimēnu nu pōte fi suferitu, nimēnu nu scapa de cele mai aspre insulte dintr'o cunoscuta parte, carele astadi in publicu cutēdia a-si redicā vōcea pentru Babesiu. Temisioreni s'au convinsu despre acēst'a de repetite ori.

Mai de curendu o patira amicii mei din partile Mehadiēi si Orsiovei. De acea dorint'a si svatulu meu este, ca — cei multi-putieni, căti consentu cu mine in lupt'a natiunale — să taca si să faca!

Pre nimēna să nu amagiēscă si confunde acēca că — une ori eu insumi nu tēnu la acēsta regula, pe care o recomandū altora. Tocmai me abatu de la ea căte una data pentru a feri pe altii de reu, si o facu in casuri de extrema indignatiune, si — mai totdeun'a alunecu in excessu si — me cāiescu! Este pré bine sciutu că — pontru unu omu neegoistu nimic'a nu e mai greu, de cătu a se cunōce si controlă si feri pe sine insui de reu. Mie dlui si amienlu Vulcanu, mai de unadi, mi-lu facu acestu adeveru cătu se pōte de bine sentitu, un'a numai a gresitu, că a uitatu a spune, cumca de copiii mei, de famili'a mea totu nu s'a ingrigitu pan' acuma — nime altulu, afora de mine, si — asiā credū că famili'a mea nu este tocmai de totu negrigita.

In fine inea un'a, numai un'a de respunsu dlui Dr. Aureliu Maniu.

Are deplinu dreptu că — nu sum de conducatoriu, si că — caus'a causeloru e ambitiunea mea. Decātu tocmai aci se cuprinde total'a desmintire a acusatuni dare că — tindu la conducerea natiunii, că tu nu potu in sa s'o apucu, pre cătu timpu nu voiū renuciā la ambitiune.

Deca eu a-si tinde la conducerea natiunii, nu este sacrificiu ce n'asi aduce spre a o ajunge, si nimicu nu mi-ar fi mai usioru de cătu a-mi ascunde ambitiunea si a menagiā pe contrari in tocmai precum o faciū buna ora dlui Maniu, dar — de ce nu menagiez eu pre nime? de ce nu pactozu eu cu nici unu contrariu si antagonistu? Simplu: pentru că nu tindu la rol'a de conducatoriu, pentru că ambitiunea mea — este cu multu mai mare, este cu totulu alt'a de carea dlui Maniu si cei de o fire ca dsa — nici ideia n'au. —

Vinc. Babesiu.

Temisiōra, in 7 sept. st. n.

(Adunarea generala a „Alumneulu rom. nat. din Temisiōra“) a fostu otarita pe diu'a de astadi, pe candu s'a si adunatu unu numeru considerabilu de intielegintia. Dara venindu-li la cunoscentia, cumca Ilustritatea Sa dlui Episcopu Procopiu Ivacicovicu, ca presidiēntu cari nici naturalu alu institutulu de sub intrebare, tiune, din resco să fia de facia si să ne onoreze cu presidiēntulu seu in persōna, cu atāt'u mai vertosu, cu cătu de asta data au a se pertractat cause fōrte momentōse, precum: alegerea comitetulu nou alumnealu, fiindu că mandatulu celui vechiu espira in anul acēst'a, s. a. — intielegintia adunata a otaritu, a amend adunarea generala pana la 25 sept. st. n. anul cur. fiindu că de presentu Ilustr. Sa dlui episcopu petrece la bai si nu pōte fi de facia.

Totu o data comitetulu fū insaroinatu cu publicarea acēstei otariri, precum si cu cele lalte pregatiri pentru venitori'a adunare generala, ceea ce prin acēst'a se aduce la cunoscenti'a onor. publicu invitandu-lu ca să binevoiēscă a participă la acēsta adunare. *)

M. Dreghiciu n. p. Pavelu Rotariu presidiēnt. com. „Alum.“ notariulu „Alum.“

*) Onor. diarie natiunale sunt rogata a reproduce aceste sire si in colōnele lor.

fi devoti natiunii lor, nu lasa cu unu cuventu nimicu din vedere pentru ascurarea essistintiei natiunale. Natiunile mai mici sunt mai radicale, ba asi potē dice, că au ajunsu la extreme in acēsta directiune, fiindu că ele sunt mai amenintate de catastrofa, care ca unu nuoru furibundu a inceputu se intunece orizontulu. Intielegintia acea catastrofa, candu natiunile mari se vor aruncă a supr'a celor mai mici. Ce vomu face noi, fiindu cuprinsi de acēsta catastrofa, fora nici o pregatire. Cum vomu potē mantui noi acea, de a cărei essistintia nici o data nu ne-am ingrigitu. In tōte privintiele activi! dar nu mai putiēnu si in ramulu despre care vorbescu. Asia dara ce o de facutu? Incepu era cu music'a bisericēscă, căci acēst'a are mai multa infāntia a supr'a poporulu. Unu defectu destulu de bine simtitu in bisericile noastre este acea impregiurare, că cantarile bisericēscă nu sunt fipsate prin semne vidibile, ci ele se invētia numai din audiu, si ni potemu imagină, unde vomu ajunge, deca nu vomu cugetă mai curendu la vindecarea acēstui reu. In Romania sunt ele intr'adeveru fipsate pe bas'a unoru teorie, care dupa cum am disu mai susu, nu potu duce la nici o perfectiune, afora de acea, notele aici aplicate nu sunt destoinjce de a espriā ori-ca modulatiune in

cantare. Modulatiunile si aici se invētia numai curatu din audiu; lasa prin urmare cantaretiloru voia libera de a modulă, cum li place, de aici urmēza apoi inchiuirea preste mesura a cantaretiloru, cari crediēndu-se toti de virtuosu se imballa, care de care mai multu se intortochēza cantarile, asiā incētu pe unu omu putiēnu cunoscetoriulu de musica, in locu să-lu impresioneze cu pietete, ilu pocnoscu risulu. Nu sum nici decātu pontru emiteroa radicala a cantariloru orientale din biseri'a noastră, din contra pentru pastrarea lor, căci in ele se afla unu materialu imensu de munica, care, regulandu-se dupa o teoria rationala, pōte servi de isvoru pretiosu pentru infrumsetiarea servitiului bisericēscu, pentru că o melodia cătu de simpla, insocita de armonia, de acōrde, devine imposanta; cu atāt'a mai imposanta ar deveni music'a noastră bisericēscă, căci unele melodie sunt de frumsetia rara, asiā incētu unu compositoriu bunu ar face din ele capu-de-opero; si acēst'a o diu din esperintia; de orece m'am ocupatu multu timpu cu cantarile bisericēscă si adēca chiar cu teori'a lor studiandu-o mai multi ani din psaltichia.

S'au facutu mai multe incercări, pentru ce să se puna cantarile liturgice in cuartetu, dintre acēstea se apropia mai multu de ideia

cantariloru bisericēscă compositiunea lui Randhartinger, care se canta in Viena, la Sibiu si la Brasiovu.

Randhartinger a compusu acēsta liturgia, dupa cum i-a cantat'o unu cantaretiu grecēscu. Că nu corespunde pe deplinu este acea impregiurare, că cantaretulu nu cunoscea teori'a occidentală, era compositorulu n'avea ideia da cantarile orientale. Compositiunea dlui Musicescu, care a aparutu in dilele acēstea, nu corespunde de locu, că este unu aglomeratu de acōrde, fora de a află macar urma din melodiile bisericēscă. — Asiā deca este o necesitate imperativa, că cantarile bisericēscă să se stabilēscă si să se fipseze pe notele occidentale, evitandu-se ori-ce intortochiari, care nu se potrivecu cu spiritulu musicēi ca arte, si de autoriulu unei atari fipsari afu eu capabilu numai unu atare barbatu, care are cunoscentie fundamentale si de music'a occidentală si de ce orientala. Avendu o data melodiile fipsate si acomodate dupa acēsta teoria natiunala, nu va fi greu a le pune in armonia, căci e deplinu constatatu, că numai o astfelu de cantare pōte se destēpe pietatea, de care trebne să fie petrunsi crestiniā la servitiulu divin; in modulu acēst'a va avē in scurtu timpu servitiulu nostru bisericēscu unu caracteru solemn si

deplinu corespunditoriu scopului. Noi, car prin eluptarea autonomiei, prin organizatiunea, cea salutară a bisericēi noastre i-am asigurat o prosperare inffloritōria, trebuie să ne ingrigim, ca să i dăm unu vestmentu acomodatu spiritulu modernu, si ast'a o privescu eu de unu medilocu principalu pentru de a implini lacun'a ca essista in cultura noastră, căci audiēndu omulu din fraged'a-i copilaria o cantare regulata, se desvōlta gustulu de musica si asiā se pōte generalisă si la noi, ca la alte popōre, acēsta arte divina. —

In legatura cu ceea ce am disu de cantarile bisericēscă aducu si cantarile natiunale cu acelu adaus, că aici s'a facutu unu inceputu mai bunu, adēca s'au compusu multe cantece in spiritulu nostru natiunale, aplecandu-se teori'a occidentală cu notele ei, regretu in sa si aici mai antaiu fipsarea unei teorie, stabiliroa unei directiuni, pe care să potemu propasi, ba să fimu siguri de progresu. Spre scopulu acēst'a recomandū tutu'gru barbatoru acelor'a, cari se ocupa seriosu de musica, ca să caute să faca colectiuni din cantecele vechi romanesci nu numai in Romania, ci in tōte unghiurile locuite de romani, să le studieze, să strabata in spiritulu lor, să li afle originalitatea lor. Si ast'a din dōue cause momentōse:

Fratiloru! Ilustrii barbati ai natiei noastre de rel. gr. res. din intrég'a metropolia in Congresulu nostru nationalu din anulu 1870 au statoritu unu Regulamentu scolaru provisoriu. — Acestu Regulamentu e pusu in lucrare in unele parti din diecesele sufragane, — pre candu la noi in archidieceasa sinodulu de astu anu a otaritu, ca acelu Reglimentu se fia desbatutu si cu alti barbati devoti scolei si bisericeii, precum si de invetiatori insisi in conferintiele loru anuale. Parerile cestoru din urma inspectorulu districtualu pana in fauru 1872 le va asterne maritulu consistoriu spre orientare. —

Conferintiele noastre in tractulu Dobrei, conchiamate pre 16 si 17 sept. s'au amenatu de par. Protopopu Ioanu Tapiu numai pentru ca fiecare invetiatoriu se aiba timpulu de a studia acea lege scolaru ca in conferintia se-si póta dá parerea a sup'ra aceleia. Cestiunile inouviintiate de mar. consistoriu pentru desbatare sunt:

- a) Religiunea facia cu timpulu molipsitoriu alu civilisatiei moderne;
- b) Recensiunea a sup'ra cartii de lectura a profesorulu Joaau Popescu;
- c) Recensiunea asupra manualulu de limb'a germana pentru scolele rom. gr. or. polare si capitale, lucratu de Ioanu Dorca directoru la scol'a capitala din Satulungu;
- d) Independintia invetiatoriloru confesionali, si a scoleloru confesionale facia de legea statulu scolaru si organele acesteia;
- e) Emanciparea invetiatoriloru confesionali de sub ierarhia bisericesca, nu altereza organismulu constitutionalu alu bisericeii noastre? —

Fratiloru! din aceste vedemu ca superioritatea nostra scolaru s'a ingrigitu ca la o lege ce taia in sfera nostra se damu si noi concursulu nostru.

De s'ar aduce tote legile numai cu aprobarea celoru competinti! Dómne fericitu am! — Asést'a e adeverata constitutiune! —

Se studiámu deci lina regulamentulu si cu franchetia se ni descoperimu parerile, intreandu unde-lu vomu aflá mancu, si acést'a se facem in tota privint'a, cáci dupa ce se va intari Regulamentulu de lege, atunci in casu de intrelasare, plansorile noastre contra scaderiloru lui vor fi adresate catra noi insine.

Mi iéu voi'a deci a vi descoperi unele pareri, cari ve rogu se le luati in consideratiune si pana la conferintie.

Sum de parere cá: In fie-care tractu protopopescu se se infintieze unu scaunu scolaru tractualu, in care scaunu scolaru invetiatorimea se fia representata cu $\frac{2}{3}$ era $\frac{1}{3}$ se fia representata de alti barbati alesi de invetiatori, cari potu fi preoti ori si alti mireni zelosi pentru scola; — acestu scaunu scolaru sta sub Senatulu scolaru, ca foru de I. instantia.

Agendele acestui scaunu scolaru se fia pe teronulu scolaru aceleasi, cari sunt pentru Scaunulu-protopopescu pe teronulu curatu bisoicescu — exceptis excipiendis. —

Folosele acestui scaunu scolaru tractualu sunt de mare importantia, d. e. diferintiele si neplacerile escate intre invetiatori si alte persoane private, lo-ar judeca acestu scaunu scolaru; la investigatiuni contra unui invetiatoriu ori in alte cause socolare se fia in comisiune si invetiatorimea representata; concursule individiloru celoru ce voescu a ocupá una statiune vacanta din tractu, le va esamina acestu scaunu scolaru, va recomandá comunei, respective comitetulu parochialu, diu cei mai cualificati concurenti, — va esamina alegerea, si asiá o va asterne senatulu scolaru spre aprobare si intarire. —

Acestu scaunu scolaru va veghiá si a sup'ra portarii invetiatoriloru atátu in morala cátu si intru implinirea chiamarii in oficiulu loru; unulu séu doi invetiatori mai demni, cari vor insoci pre Inspectorulu scolaru la esamenelne anuale, cari vor observá propunerea invetiamentulu cu pruncii in scola, — defectele le va notá si le va asterne conferintieloru anuale ale invetiatoriloru tractualu. Astfelu invetiamentulu ar fi supraveghiatu si de invetiatorimea tractualu insusi.

In fruntea acestui scaunu scolaru se fia Inspectorulu tractualu.

Rogu pre fratii colegi si pre toti domni, cari se intereséza de sörtea scoleloru noastre si a invetiatorimeii, se esamineze acésta cestiune, cari dupa convingerea mea ar usiorá si reali sá si chiamarea Senatulu scolaru.

Inca unu cuventu despre inspectorii tractuali ori cercuali.

Nu aflu cu scopu denumirea mai multoru inspectorii cercuali intr'unu tractu; parerea mea este, ca in fie-care tractu se fia numai unu inspectoru tractualu; acést'a o dicu din acelu punctu de vedere cá scopulu nostru este a ne intruni dar nu a ne desbina, — si óre unu barbatu zelosu nu póte elu conduce unu tractu ca inspectoru? Astadi vedemu persoane cari si-au sacrificatu dilele numai pentru scola, — avisate la conducerea unui senguru cercu pre candu ar fi in stare a conduce mai multe tracturi, nu numai unulu, — astfelu de barbati se afla si intre preotime, si intre mireni.

Una pré modesta intrebare, — cá dupa lege este denumirea acestoru inspectorii tractuali?

Eu credu cá nu; cáci denumirea nu e corecta, nu corespunde constitutiunii noastre bisericesci, — constitutiunea nu suferu denumire.

Tote organelo de susu pana josu se alegu — de ce nu si inspectoratul tractualu? si acést'a se fia alesu de invetiatorime si alte persoane din tractu; numai asiá constitutiunea ori organismulu bisericescu si scolaru, dupa parerea mea, ar romané nealteratu si invetiatorii ar devoni recunoscuti ca unu corpu folositoriu éra nu mortu.

Asia dara: Unu scaunu scolaru tractualu in acorui frunte se fia unu inspectoru tractualu alasu de invetiatorime.

Mai departe: in fie-care tractu se se infintieze unu reuniune fundatiunala, participandu fie-care invetiatoriu cu 2% din salariulu seu precum e cea din tractulu Dobrei, Lipovoi

si diecesea Caransebesiului, cáci asiá credu, cá s'ar poté pune basa la asigurarea materiala a invetiatoriloru si a familieloru loru. —

Rogu umilitu pre toti cei ce se intereséza de scole, cu deosebire pe invetiatori si pe onoratele Redactiunii nationale, a se dechiará a sup'ra vocei mele si a-si dá opiniunea despre parerile ce mi-am luatut libertate a le pune naintea onoratulu publicu.

Petru Fogarasiu.
invetiatoriu.

Varietati.

† (Necrologu.) Vasiliu cav. de Jacobi-ciu, tenente in regimentulu V. de artileria din Pesta, in 5 septembrie n. a. c. fu rapitu prin mórtu grabuca dintre cei vii. Patri'a si natiiunea nostra au perdutu in ropausatulu unu fiu bravu; — se-i dicemu deci cu totii: Fia-i tie-ven'a usior'a!

g. (Bibliografia.) A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare in libraria lui S. Filtsch (W. Kraft) in Sibiu a nou'a editiune, corésa si adausa, din „Elemente de istori'a Romaniloru“ pentru scolele populare de A. Treb. Laurianu. Tipariulu curatu, ortografi'a cea mai noua a romaniloru ciscarpatini. Pretulu unui esemplariu legatu tiepenu este 30 cr; cumperandu-se insá mai multe esemplarie de o data — numai 37 cr. v. a. Ne abstienemu de la ori ce recomandatiune ulterioara, cáci nmele autorulu si reputatiunea sa pe campulu istoriei sunt destula garantia si recomandatiune. Avemu numai a ni sprimá dorint'a, ca acestu opu se nu lipsesca din sirulu obiectelor de instructiune in nici o acóla poporala romana. Asia se fia! —

†† (Poporulu.) Sub acestu titlu apare in Bucuresci unu diariu nou, redactatu de dlu Basarabescu. De ocamdata acestu diariu ese numai de doue óri, dar se dica cá mai tardiu va esi de trei séu si mai de multe ori pe septemana. Programulu seu politicu „Prossa“ ilu afla intru tote salutariu pentru binele si interesele tierii. Astfelu fiindu si daca numitul diariu va fi redesu totu ca in acesti doi nri si nu va fi inspiratu exclusivu de spiritulu de partide — ilu salutámu si noi pre dlu intreprinditoriu. —

— (Avisu.) Tinerimea romana din Bogasia-mont. s'a decisu a arangia in 12/24 sept. a. c. unu balu impreunatu cu o piesa teatrala. Venitulu curatu e menitu pentru fondulu academiei romane de drepturi si alu teatrulu nationalu.

— (Referitoriu) la nou'a organizatiune a tribunaleloru de prim'a instantia si a judecatorieloru cercuale, ministerulu de justitia magariu a publicatu concursulu in fóia oficiala pentru ocuparea posturilor de asessori, vice-fiscali si judi cercuali. Concurentii la aceste posturi au de a-si asterne suplicelne timbrate si proviedute cu documentele necesario la ministerulu de justitia pana in finea lunei lui septembrie. Cei ce se coru in mai multe locuri séu petitiunéza pentru oficia diferite, au de a-si asterne suplicelne in atáte copie, in cáte locuri se ceru, séu pentru: cáte oficia con-

curgu. Acei domni insa, cari au concursu pentru posturile pe presiedinte séu de fiscali, si nu s'au denumitu, si acum voiescu se concurga si la aceste posturi, au de a se provocá numai la datu, fora a-si mai alaturá documentele. — Repórtele de rudenia intre oficiantii din acelasi tieniu inca sunt de a se aretá. Daca óre-care dintre concurentii vre se se folosesca de favorulu prescriu in §. 26 alu art. de lego IV. din 1869, trebuie se arete apriatu si detaiatu tote acele impregiurari si motive, pe cari si baséza petitiunea sa.

PROTOCOLULU

Siedintiei a X. extraordinarie tieniuata din partea Directiunii Asociatiunii romane pentru cultura poporulu romanu in Aradu la 4 augustu 1871 st. n. In present'a

Directorelu secundariu: Joane P. Desseanu, ca presiedinte; a membriloru: Georgiu Dogariu, Vasiliu Paguba si Josifu Popoviciu. Notariu: Josifu Codreanu. —

75. Se cetesce scrisórea Consistoriulu diecesanu gr. or. din Aradu dtto 10 iuniu 1871 nr. 447/scol. 142 prin care impartasescu Directiunii doue conspecte referitórie la docintii mai meritati si la scolele romane, cari nu sunt in stare a se provéde cu receretele recuisite si instrumente de instructiune. —

Decisu: Se ié la cunosciintia si va servi de materialu cu ocaziunea recurseloru intrande in urmarea concurselor, ce se vor emite spre publicare.

76. Se ié nainte dechiaratiunea fostulu notariu Petroviciu de dtto 29/6 1871 in causa dificultatiloru enunciate prin decisulu directiunale din 4 iuniu a. c. nr. 73.

Decisu: Nefindu directorele primariu de facia, acésta cauza relegata la presiederea DSale speciale, desi a fostu desipta pe acésta siedintia, de asta data nu s'a potutu pertraptá in meritu. —

Fiindu cá insa acésta cestiune s'ar mai poté amena, presidiulu e insarcinatu a convocá una siedintia extraordinaria ad hoc, la care e rogatu dlu Directore primariu a participá.

77. Se ié nainte recercarea „Societati Transilvania“ din Bucuresci dtto 28 maiu 1871 nr. 38, in privint'a a trei stipendie create de cáte 150—200 galbeni pre anu cu incepere de la octobru 1871 pentru studie la una din Universitatile din Francia séu Italia (ori Belgia), la care potu concurge junii romani de preste Carpati ori din care parte; — si róga pre Directiunea a primi si esamina petitiunile si atestatele concurentiloru.

Decisu: Se ié la cunosciintia si Directiunea primescu cu tota placerea a sup'ra-si sarchin'a de a recomandá tenerii, cari vor recurge pentru aceste stipendie

78. Se ié nainte recercarea Comitetulu Asociatiunii romane din Transilvania pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu dtto 11 maiu 1871 nr. 109. in privint'a infiintari si sustionerei unei academii de drepturi pentru Romanii din Austro-Ungaria.

Decisu: Se ié la placuta cunosciintia si Directiunea acestei Asociatiuni consimte intru

1. Pentru ca in modulu acest'a se mantinu de periro unu materialu destulu de bogatu, pentru care ar fi o dauna, daca s'ar inmortentá in noianulu uitarei.

2. Pentru ca avendu-le pe acestea si studiandu-tu tote nuantiele, ne vomu scapá de pericululu, caruia suntemu dejá espusi, vedindu cá in o multime de cantece noue predominedia mai multu caracterulu musicii italiene.

Pentru colectiunea acést'a credu eu, cá este destoinicu éra numai unu romanu cu cunosciintie fundamentele de music'a occidentala, cáci numai acest'a va decopiá fidelu melod'ia ce o va audi. Numai romanulu póte se pe-trundia pe romanu si in idei si in simtieminte; numai romanulu póte strabate in profundulu inimci, de unde isvorescu simtiemintele fratelui seu.

Astfelu de colectiuni nu sunt asiá usioru de facutu, si nu se potu face de catra unulu, 2 séu 3, ci aici trebuie se contribuimu cu totii mai antaiu la latirea musicii prin tote coltiurile romanismulu, ca individii crescuti si cultivati in musica se culéga cantecele din coltiulu loru si asiá formandu-se se formodie maretulu opu, din care se studiámu si noi si strainii caracterulu cantececeloru romane, si de aici se incepa literatur'a musicii nationale, cáci numai asiá

vomu poté mesurá progresulu facutu, déca vomu sei mai antaiu, unde am fostu. Asiá se creédia ori-ce literatura. Au nu incepe literatur'a ori carei limbi cu datele cele mai vechi? Ce este istori'a unui poporu, daca lipsescu datele antice despre originea lui, datinelo, naravurile lui, altu ceva de cátu unu fragmentu?

Totu asiá stá si cu colectiunile de cantece. Mai antaiu trebuie se avemu nisco modele, se le studiámu, se le cunóscemu tote detaiurile, si de aici se continuámu a compune altele noue. Ast'a, dupa cum disciu, nu o póte face unulu, doi, séu trei, ci cu totii se contribuimu, si cum? Fórtu usioru. N'avemu de cátu se imitámu pe alte natiiuni. Se infintiamu in fie-care orasielu cáte o reuniune de cantari, cátu de mica, se desvólte gustulu poporulu prin productiuni de musica, cáci e fórtu tristu ca la unu poporu de 10 milióne de romani se esiste numai 4 reuniuni si si acestea numai la romanii din Austro-Ungaria, cáci dincolo, afora de asiá numitele conservatorii din Bucuresci si Iasi si de bandile tiganiloru, nu mai e nici unu institutu pentru cultivarea musicii; vine asiá dara pe unu milionu de romani o reuniune, in vreme ce la alte popóra, cum e d. e. la germani, numai in orasiulu Carlsruhe cu o poporatiune de 27.000 de locutori sunt 7 reuniuni de cantari. Din

proportiunea acést'a e destulu de evidentu, cátu este la noi de negligatu acestu ramu alu culturai. La popórele occidentale nu e comuna de óre-care insemnate, care se nu posedá o reuniune, nu e unu barbatu de óre-care intielegintia, care se nu cunóscu cátu de putienu acésta arte. La noi poti se-i numeri pe aceia cari potu gustá din acésta placere sublima; noi suntemu satisfacuti, daca ne climperuescu fetelne si nevestele noastre cáte unu cuadrilu, polca séu celu multu o horra nationala, si ah! de cáta importantia este music'a pentru unu poporu. Ea nobilitedia simtiulu, domolesce erudimea, rafinedia manierilo. „Curtoasi'a ce caracterisedia pe francesi e o urmare a cantece-loru loru dupa timpulu Trubaduriloru,“ dice unu scrietoriu francecu.

Mai adaugemu pe langa acestea si multamirea ce o posede ori ce omu, care cunóscu music'a. De cáte ori n'are omulu lipaa de distractia, si cátu e de fericitu acél'a, care si o póte face singuru intonandu vre-unu canteceu séu fantasandu pre vre-unu instrumentu. Acél'a care nu cunóscu music'a, mi se pare, cá e mutu pentru simtiemintele sale, elu nu e in stare se si le esprime, lipsitu fiindu de graiulu celu mai sublimu, de graiulu museloru. Afora de aceea comitemu unu pecatu de mórtu in fie-care mo-

mentu, ce nu-lu intrebuintiamu pentru latirea musicii in poporulu nostru, care, ca si celu italianu, este indiestratu de la natura cu talente emnente pentru acésta arte; si cáte talente se inmortentéza din caus'a indiferentismulu nostru. Astadi nu este arta pe lumu, pe care se se puna atátu pretiu, ca pe art'a de cantare. In vreme ce pictorulu, sculptorulu si alti artisti, afora de anii de studiu trebuie se lucreze ani intregi la unu opu, pentru ca se stórcu admiratiunea spectatoriloru, cantaretiulu cantareti'a artista sunt in stare in fie-care momentu se triumfeze prin artea loru. De acést'a se póte convinge ori cine va cerceté vre o opera mai insemnata din Europa, cum e cea din Milano, Viena, Berlinu, Parisu, Londonu etc., unde mii si mii de óre-ni, rapiti de farmeculu artisticu alu cantaretiloru, porumpu in aplause frenetice.

La lucru asiá dara domniloru! contribuiti si infintiatu in tote orasielu reuniuni de cantari, cáci usioru se vor raspandí ele si prin sate, tramiti-vi fiii si ficele vóstre la insitute de muzica, nu lasati din vedere cantarile la nici o scolutia, cá nu este studiu mai placutu pentru finteile fragede decátu acésta limba, limba dieesca. Se ni unimu poterile, ca se implinimu si acésta lacuna in cultur'a nostra nationala, si in fine tragu atentiunea dloru membri ai acestei asociatiuni, cá musele si cu deosebire Euterpe si Erato sunt indignate, cá asociatiunea nostra inca n'a contribuitu la edificarea templulu loru. —

tote ca principiile Comitetului Asociatiunii pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din Transilvania — esprese in concluziunea s'a d'to Nasedu 8 augustu 1871 nr. 259, — si se decide a provoca pre toti colectantii Asociatiunii se lucre cu toate poterile si totu zelulu spre a castiga catu mai multi contribuitori la sporirea fondului infintandei *academiei* romane; nu altcum Directiunea va propune celei mai de aproape adunari generale, — pre langa recomandarea calduras a imbracisarii acestui scopu santu, — ca se se ofere si o suma pentru fondulu academiu din banii Asociatiunii. —

78. Se cetesce decisulu judecatoriei comitatense Crasiovieni d'to 8 maiu 1871 nr. 1834 in privint'a legatului de 400 fl. testatu de catre fericitul Dr. Demetriu Hatieganu.

Decisu: De ore-ce in acesta privint'a de ja sa facutu conclusiune, decisulu se ie la cunosciintia. —

80. Notariulu Codreanu propune de membru alu Asociatiunii pre dlu v. notariu comit. Joane Belesiu in urmare dechiaratiunii sale d'to 14 maiu 1871 cu unu ofertu anuale de 2 fl. pre anii 1871, 1872 si 1873.

Decisu: Dlu Joane Belesiu dupa modulu usuatu se dechiara de membru alu Asociatiunii avendu a solvi ofertulu conformu statutului — la perceptoriatulu Asociatiunii, era notariatulu se inerece cu estradarea diplomei pre langa solvirea tapsei de 50 cr. —

81. Notariulu impartasiesce decisulu de la Directiunea financiaria 22/10 1870 nr. 20145, prin care se face cunoscutu ca inaltulu ministeriu de finantie reg. ung. a reieptatu rogarea Directiunii in privint'a iertarei competintiei de 50 fl. dupa legatulu de 500 fl. testatu de catre fericitul Georgiu Popa.

Decisu: Serve spre cunosciintia, si presidiulu cu notariatulu se insarcinedia a face o rogare catra Maiestatea Sa ces reg. apostolica, ca se se indure pregratiosu a scouti pre Asociatiune de solvirea acelei competintie.

82. Se ie nainte scrisorea d'to Totvardia, 21 iuliu 1871. a protopresbiterelui Dlui Josifu Belesiu, prin care face cunoscutu, ca comisiunea esmisa pentru censurarea socotiloru rezultande din sortitur'a anului 1860, — se va aduna in localitate Asociatiunii pe 27 iuliu 1871.

Decisu: Serve spre cunosciintia.

83. Se ie nainte raportulu perceptorelui Josifu Goldisiu, prin care substerne portretulu barbatului natiunei Joane Brateanu.

Decisu: Se ie la cunosciintia si economulu Asociatiunii se indruma a-lu pune in rama, pentru care spesele se asemneza la perceptoratu. —

84. Se ie nainte recercarea judecatoriei comit. din Temisiora, d'to 26 maiu 1871 nr. 5968 prin care face cunoscutu ca fericitul Samuilu Jovitia a testatu in favorea fondului Asociatiunii unu legatu de 6 fl. si Directiunea se-si dee in privint'a primirei acestui legatu dechiaratiunea s'a la pertractarea din 14 iuliu 1871. —

Decisu: Serve spre cunosciintia si pentru binefacatoriulu repausatu se esprima: „Se-si fia memoria binecuvantata“. — decidenduse a se introduce in registrulu binefacatoriloru; era in privint'a legatului este a se face dechiaratiunea, ca acel'a se primesce conditionatu.

85. Notariulu impartasiesce tomulu III. din „Cavalerii noptii“, romanu istoricu tramisu de catre traducatoriulu Josifu Vulcanu pre lunga pretiulu de 1 fl. si postu-portulu.

Decisu: Se ie la cunosciintia si se predã bibliotecariulu spre a-lu inscrie in registrulu bibliotecii, esprimandu-si Directiunea acea dorintia ca domnii autori considerandu scopulu acestei Asociatiuni, incatu li vor iertã impregiurarile, se binevoiesca mai multu gratuitu a donã cate o bucata din opurile lor, ca asia se so pãta cu mai mare inlesnire inavutã o biblioteka de natur'a acesteia.

86. Presidiulu face propunere in privint'a tienerii adunarei generale, resp. a preparativelor, ee sunt a se efectui; si a nume se se publice prin diurnalele romane terminulu adunarei generale etc. in fine propune esmiterea unei comisiuni pentru facerea unui programu.

Decisu: Primindu-se propunerea acest'a se decide a se publica in tote diariile romane cumca adunarea generala se va tienã in 18 septembrie a. c. st. n. si dilele urmatãrie in Lugosiu. Mai departe dlu advocatu Radulescu se

fia rogatu a face pasii necesari pentru pregatirea festivitãtii si primirea ospetiloru; aside-rece este a se face cunoscutu autoritatii politice respective despre tienera adunarei generale in Lugosiu. In fine pentru facerea programulu se esmite comisiune sub presiedinti'a Directorelui secund. Joane P. Desseanu statorã din comembrii: Vasiliu Paguba, Josifu Popoviciu, Georgiu Dogariu si Josifu Codreanu.

87. Pentru autenticarea acestui protocolu se delege diu'a de 6 augustu a. c. la 5 ore dupa amediadi.

Acestu protocolu s'a autenticatu in 14 augustu 1871 in presinti'a Directorelui secund. Joane P. Desseanu, si a membrilor: Vasiliu Paguba, Georgiu Dogariu si Josifu Popoviciu, cu observare ca in 6 augustu nu s'a potutu autenticã din caus'a neinfaciisarii membriloru receruti. —

Joane Popoviciu-Desseanu, m. p.
Directore secund.
Josifu Codreanu, m. p.
notariu.

Anunciu.

Renumitul nostru pictoru academiu dlu Nicolau Popescu pune oper'a s'a cea mai arteficiosa, portretulu unui *cersitoriu caruntu* din Roma, la vindiare prin sortitura de loteria.

Acestu capu d' opera fiindu si publiculu nostru in mare parte cunoscutu, a fostu judecatu din partea comisiunei artistice a espusetiunei din Roma, de unu opu lucratu cu cea mai mare perfeptiune. Pretiulu unui astfelu de portretu se termina ad minimum la 600 fl. v. a.

Spre posibilitatea vindiarei in sa se edau numai 450 de sortiuri (losuri), cu 1 fl. sortiulu, dupa a caroru cumperare sortitur'a se va efectui cu ocaziunea vre unei adunari seu petreceri natiunale din Lugosiu, Temisiora seu Aradu, in terminu pana la anulu non 1872.

Oncoratulu publicu este rogatu a imbracisã sortitur'a acestei opere tramitiendu banii pentru losurile cumperande catra subscrisulu in *Versietiu*, carele pãta afacerea sortituri.

Datu in *Versietiu*, in 7 sept. 1871.
Joanu Siepetianu.
adj. adv.

Anunciu.*)

Din partea subscrisei Directiuni se aduce la cunosciintia publiculu romanu, cumca terminulu defiptu pe 18 sept. a. c. pentru tienera adunarei generale a Asociatiunii natiunale pentru cultur'a poporului romanu — in Lugosiu, — din mai multe impregiurari impedecãtoãrie s'au amenatu, si adunarea generala a Asociatiunii se conchiama pe 10/22 novembre si dilele urmatãrie a. c. in Lugosiu, la care — acẽst'a Directiune e de acea firma sperantia cumca, atãtu DD. membri actuali ai Asociatiunii, catu si toti barbatii bine simtitori si doritori de promovarea acestui institutu natiunale, vor grabi a participã intr'unu numeru pre catu se va potã de frumosu.

Datu in siedinti'a Directiunei Asociatiunii pentru cultur'a poporului romanu in Aradu, 8 sept. st. n. 1871.

Josifu Codreanu m. p. Antoniu Mocioni m. p.
notariu. directoru primariu.

*) Celelãte foi romane sunt rogate a reproduce acestu anunciu in colonele sale.

Anunciu.

Inscrierile respective essamenele de primire la preparandi'a din Deva pentru anulu scolasticu 1871/2 se vor tienã de la 1—6 octobru a. c. stilulu nou. —

Vor fi primiti in institutu toti acei teneri sanatosi si intregi, cari au implinitu anulu alu 15 alu etatei si posedu din limb'a materna, din computu, geografia si istoria celu putienu atãte cunosciintie, cãte se predau in celea d' antaiu 4 clase gimnasiali seu 3 clase reali. — Aceste cunosciintie respectivii vor avã ale dovedã, seu presentandu unu testimoniu scolasticu, seu supunendu-se unui essamenu de primire; asemenea vor avã a-si documentã etatea prin unu atestatu de botezu, er integritatea fisica prin unu testimoniu medicale, ambele libere de timbru.

Cei ce ar dori a se impartasi si de beneficiãle de statu (viptu, cortelu etc.), vor avã a produce unu testimoniu de paupertate, estradatu de administratiunea respectiva si intãritu de parochulu locale. —

Doritorii de a fi primiti in acestu institutu vor binevoi a-si tramite suplicele (provedute cu documentele amintite mai sus si stili-sate catra „Consiliulu dirigente“), la adres'a subscrisulu in Deva celu multu pana la 25 septembrie a. c. stilulu nou. —

In fine mai amintescu ca junii romani vor ascultã tote studiile in limb'a loru materna.

Dava. la 4 septembrie 1871.
Franciscu Koos,
Directoru.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiãtorescu la scõla confesiunala gr. or. romana clas'a I. din *Fizesiu*, protop. Versietiu, eparchia Caransebeaiulu, se escrie prin acẽst'a concursu. Emolumintele anuale sunt: a) 261 fl. v. a. b) 10 jugere pãmentu din pasiuena comunala. c) 1/2 jugere din gradin'a scõlei e) 8 orgii de lemne si quartiru liberu cu 3 chilii. Doritorii de a ocupã acestu postu, vor avã a-si trimitte recursurile loru provedinte cu tote documintele prescrie, catra subscrisulu Comitetu parochialu pana in 19 septembrie st. vechiu in care di se va tienã si aligerã.

Fizesiu, in 21. augustu 1871.
*1—3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Nro. 37—1871.

La concursulu pre 8 l. c. nãrepresentandu-se teneri in numeru de ajunsu, cari se intrunãscã conditiunile de primire ce le prescrie actulu fundatiunale alu fundatiunei Zsigaiene, au remasu neocupate 5 locuri de elevi, pentru cari prin acẽst'a se deschide concursu nouu pana la 24 septembrie st. n. a. c. Acei teneri romani gr. or. cari vor studiã in gimnasiulu seu academi'a de Orade, si dorescu se fia primiti in numit'a fundatiune, au se recurga pana in 24 sept. alaturandu: 1. Testimoniulu scolasticu. 2. Atestatu de paupertate de la autoritãtile politice locale, confirmatu de preotulu loculu. 3. Adevãrintia de la medicu despre oltuire. Recursule astfelu intruate se le adreseze rssi-mului Domnu Simeone Bica protopopu si presiedintele Senatulu fundat. in Orade. Ar fi de doritu, ca recurentii se se infaciiseze in persõna. Orade, 8 sept. 1871.

*1—3 Senatulu fundatiunei.

Concursu

Pentru ocuparea postulu de capelanu pre langa parochulu gr. or. din comun'a Dieciu, protopresviteratulu Borosiu-Ineului, se escrie concursu cu terminulu pana la 28 septembrie a. c. v. Emolumintele sunt 1/3 parte din totu venitululu parochialu. Doritorii de a ocupã acestu postu au de a-si tramite recursule bine instruate in intielesulu Stat. org. adresandu-le Comitetulu parochialu.

Dieciu 22 augustu 1871.
Comitetulu parochialu
in contielegere cu dlu parochu locale si ca administr. protopopescu.

Concursu.

Conformu conclusulu adunarei gen. a Asoc. transilvane, tienuta in 7—8 augustu cal. n. a. c. la Fagarasiu, p. 19, se publica prin acẽst'a concursu la urmãtoãriele stipendie si ajutãrie:

1. La doue stipendie pentru doi juristi de cãte 150 fl. cu indetorierea, ca acestia se implinesca lucrãrile de scrietori in cancelari'a Asociatiunei.
2. La doue stipendie de cãte 400 fl. pentru doi ascultatori de filosofia.
3. La unu stipendiu de 400 fl. pentru unu ascultatoriu de politechnica.
4. La unu stipendiu de 400 fl. pentru unu elevu de silvicultura.
5. La trei stipendie de cãte 50 fl. pentru trei gimnasisti.
6. La doue stipendie de cãte 50 fl. pentru doi elevi la scõlele reale.
7. La unu stipendiu de 50 fl. pentru unu elevu la scõla comerciala.
8. La patru ajutãrie de cãte 50 fl. pentru 4 sodali de meseria, calificãti a se face maestri.
9. La diece ajutãrie de cãte 25 fl. pentru 10 invetiãcei de meseria. — Terminulu concursulu pentru stipendie

si ajutãriele susu-insemnate se delege pre 10 septembrie dupa cal. nou anulu curinte.

Concurentii la stipendie de sub post. 1, 2, 3, 4, 5, 6 si 7 au de a-si asterne la subscrisulu comitetu; ana la terminulu mai susu indegetatu concursule lor, provedute cu urmãtoãriele documente:

a) carte de botezu, b) testimoniu despre anulu scolasticu 1870/1, respective concurentii la stipendie de sub post. 1, 2, 3 si 4 au se produca testimoniu de maturitate, si in casu candu vor obtienã vr'unu stipendiu, se dee reversu subscris de ei inais, prin carele se se deoblige, cumca dupa absolvirea studiilor vor servi in patria, incatu si vor afã postu corrispunditoriu, si in fine c) testimoniu de paupertate.

De la concurentii la ajutãriele de sub post. 8, pre langa atestatul de botezu, se recere de la maistrulu resp. adevãrintia despre aceea cumca sunt calificãti de a se face maestri.

Er de la concurentii la ajutãriele de sub post. 9, pre langa atestatul de botezu, se recere adevãrintia de la maistrulu resp. despre desteritatea si diligintia in meseri'a cu care s'au ocupatu. —

Sibiu, in 26 augustu cal. n. 1871.
Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Publicare de licitatiune!

Nro. 1705. ex 1871 c. f.

In urm'a decisiunei senatulu cartei funduarie a comitatulu Zarandu de d'to 3 augustu a. c. Nro. 1705. se face publicamente cunoscutu, cumca pentru escontentarea pretensiunei esecuate, lui Izrael Kohn cu 196 fl. capitalu si accesoriele, cu dispuãtiunea de mai suau s'a ordenatu a se vinde prin licitatiune publica averea imobile a esecutulu Trippa Nicolae a lui Joanu cuprinsa in protocolulu cartei funduarie a comunei Acuitia Nr. 52. A. I. de la nrulu cur. 1—7 pretiuita in 169 fl. 50 cr. v. a.

Actulu de licitatiune se va efectui in 3 octobru a. c. si eventualminte in 3 noiembrie a. c. totdeuna inainte de amedi la 10 ore la casa comunale in Acuitia. —

Licitantii vor avã a depune la man'a delui esecuate unu vadiu de 10% de la sumã estimarei, diumetate din pretiulu cumperãrii va fia se solvi de locu, — era cealalta diumetate peste o luna, computandu-se acestu timpu de la incheierea actulu de licitatiune; celelalte conditiuni se potu vedã seu la subscris'a autoritate, seu la judele de cercu din Aciuva Dan. Poppu. —

Totu odata creditorii hipotecari cari nu locuescu in apropierea subscrisei auctoritati se provca a satisfacã dispuãtiunei §-lui 433. ponct. f. din procedur'a civile; precum se provoca toti aceia cari dorescu a-si validitã eventualminte dreptu de proprietate, — seu prioritãte la realitãte de sub intrebare—a-si substerne aici aptiuitile de escendere in terminu de 15 zile sub incungiuãrea urmariloru legali. —

Din siedinti'a senatulu cartei funduarie a comitatulu Zarandu tienuta in Baia-de-Crisiu in 4 augustu 1871. 2—3

Concursu.

Deschidenduse si a IV. clasa normala la scõla tractuala confesiunala din Siria (Vilagosiu), cu care ocaziune profesorulu din III. norma pasiesce in a IV. clasa, era pentru a III. clasa normala devenita vacanta, cu acẽst'a se escrie concursu pentru unu suplentu, cu unu salariu anualu de de 250 fl. v. a. 100 fl. pentru quartiru si 6 orgii de lemne.

Cei ce voiescu a recurge, au a produce testimoniu despre absolvirea preparandie, testim: de calificatiune, testim. despre absolvirea celu putienu a 4 clase gimnasiale, ori 3 clase reale, si atestatu de moralitate; recursule estu modu instruite sunt de a se tramite comitetulu protopresviteralulu in Siria (Vilagosiu) pana in 14 septembrie a. c. st. v.

Siria (Vilagosiu,) 19 augustu 1871.
Comitetulu protopresbiteralulu gr. or. alu Siriei.

*2—3

Indreptare.

In nrulu 69 alu fõiei nostre, in articolulu „Numai mintea“ etc., alineatulu alu 2., sirulu alu 10. de sminta tipografica se dice „Quid gratis“ etc. in locu de: „Quod gratis“ etc.